

Titel	Studieguide for bachelor og bachelorsidefag i psykologi SF-B03 - Udviklingspsykologi
Modul-bestyrer	Cathriona Cantio
Studieadm. koordinator	Uddannelsessekretær Charlotte Dickmeiss
Dato	13. januar 2017

Indhold:

1. Om studieguiden

2. Indholdsfortegnelse

1.	Om studieguiden	1
	Formålet med denne studieguide	2
	Opbygningen af denne studieguide	2
3.	Om modulet.....	2
	Modulbestyrer	2
	Studieadministrativ koordinator.....	2
	Underviserne	2
	Modulets varighed.....	3
4.	Modulets genstandsområder/indhold	3
	Formål	3
	Genstandsområder/indhold.....	3
5.	Studieordningens mål for modulet.....	4
	Fagspecifikke målbeskrivelser:	4
	Generelle målbeskrivelser	4
6.	Undervisningsaktiviteter.....	4
7.	Ugeplaner for undervisningsaktiviteter	4
	Moduluge 1 (uge 5)	4
	Moduluge 2 (uge 6)	5
	Moduluge 3 (uge 7)	5
	Moduluge 4 (uge 8)	5
	Moduluge 5 (uge 9)	6
	Moduluge 6 (uge 10).....	6
	Moduluge 7 (uge 11).....	7
	Moduluge 8 (uge 12).....	7

8.	Tidspunkter for holdundervisning	8
9.	Eksamens.....	9
10.	Litteratur	10
11.	Evaluering.....	11
	Appendiks 1 særlige oplysninger om bogkøb.....	11

Formålet med denne studieguide

Studieguiden er dit ”orienteringskort” til din uddannelse – dvs. den beskriver, hvor du starter (hvilke forudsætninger, du forventes at have), hvilken rute du skal følge (undervisning og opgaver undervejs) og hvad målet er (hvad skal du kunne til eksamen). Studieguiden hjælper dig også til at finde det rette ”udstyr” (anbefaler litteratur og andre læringsressourcer). Endelig indeholder den alle de praktiske oplysninger, du har brug for.

Opbygningen af denne studieguide

Studieguiden beskriver dine aktiviteter på ugebasis.

For hver uge angives

1. Ugens forelæsninger med en kort angivelse af emnet, lokalet mm.
2. Ugens hold- og/eller gruppetime med angivelse af om der er ekstra materiale på Black Board.
3. Litteratur til undervisning
4. Hjemmeopgaver til de enkelte aktiviteter

3. Om modulet

Modulbestyrer

Adjunkt Cathriona Cantio, Institut for Psykologi, SDU

Telefon: 9944 8691 / E-Mail: ccantio@health.sdu.dk / cathriona.cantio@rsyd.dk

Studieadministrativ koordinator

Charlotte Dickmeiss,

Telefon: 6550 3432

Underviserne

I dette modul vil du møde følgende undervisere:

Cathriona Cantio, adjunkt, cand.psych., ph.d., Institut for Psykologi

Christina Maar Andersen, cand. psych., Institut for Psykologi

Nanna Bjerg Eskildsen, M.Sc., Institut for Psykologi

Gæsteforelæsere:

Jette Asmussen, ph.d.-studerende, cand.med., Psykiatrien i Region Syddanmark

Aida Bikic, cand. psych., ph.d., Psykiatrien i Region Syddanmark

Anne Hørsted, ekstern lektor, Institut for Psykologi

Ditte Roth Hulgaard, ph.d.-studerende, cand.med., Psykiatrien i Region Syddanmark

Kim Carlsen, cand.psych., Udviklingskonsulent, Silkeborg kommune

Instruktører:

Christian Østergaard Knudsen

Tobias Opsahl

Sujeetha Rejagopal

Sabine Esma Nielsen

Modulets varighed

Undervisningen begynder i uge 5, 2017 og slutter i uge 12, 2017. Se ugeplanen for de enkelte undervisningsdage. Eksamens findes sted i uge 13.

4. Modulets genstandsområder/indhold**Formål**

Modulet har til formål at give studerende viden om og forståelse for grundlæggende ideer, teorier og forskning inden for udviklingspsykologi, så at den studerende efter afslutning af modulet kan opnå de tilknyttede modulspecifikke og generelle målbeskrivelser.

Faget handler overordnet om at introducere og vurdere de ændringer i psykologiske evner, kompetencer og egenskaber, der finder sted i personen under udvikling. Der fokuseres på individets udvikling igennem hele livsforløbet.

Individuelle forskelle i udviklingen igennem den tidlige barndom, barndommen, ungdommen såvel som den voksnes udvikling og alderdom diskuteres.

I dette modul skal de studerende endvidere erhverve en grundlæggende forståelse for kvalitativ metode med fokus på observationsmetode.

Genstandsområder/indhold

Kognitiv udvikling, emotionel udvikling, social udvikling, intelligensudvikling, seksuel udvikling, biologisk udvikling, prænatal udvikling, spædbørns udvikling, børns udvikling, unges udvikling, voksnes udvikling, ældres udvikling, kønsforskelle i udvikling, begyndende voksenliv, tilknytning, identitet, arv-miljø, generel/domæne-specifik udvikling, kvalitativ metode, observationsmetode, deltagerobservation, forskningsmetodik i relation til udviklingspsykologi.

- Udviklingspsykologiens historie og udvikling
- Grundlæggende teorier, begreber og empiri inden for udviklingspsykologien.
- Nutidige tilgange og problemstillinger inden for udviklingspsykologien.
- Læsning, forståelse og evaluering af videnskabelig litteratur inden for udviklingspsykologien.
- Introduktion til kvalitative metoder inden for udviklingspsykologien.
- Etiske problemstillinger knyttet til udviklingspsykologien.

5. Studieordningens mål for modulet

Fagspecifikke målbeskrivelser:

Der henvises til studieordningen.

Generelle målbeskrivelser

Der henvises til studieordningen.

6. Undervisningsaktiviteter

Undervisningstype:	Lektioner:
Forelæsninger	38
Holdundervisning	28
Øvrige undervisningsaktiviteter, diskussion og vejledning via diskussionsforum på Black Board	2
Total:	68

7. Ugeplaner for undervisningsaktiviteter

Du må ikke deltage i undervisningen for andre hold eller grupper og det er ikke muligt at bytte hold. Er undervisningslokalet overfyldt, kan underviser bede om at ikke-holdsatte, forlader lokalet. Forelæsninger og holdundervisning må ikke streames eller optages som lyd eller videofiler.

Moduluge 1 (uge 5)

Tirsdag d. 31. januar kl. 9.15-12.00 Introduktion til B03, samt introduktion til udviklingspsykologien og kvalitativ metode, Cathriona Cantio og Nanna Eskildsen, lok. U1

Denne forelæsning giver en introduktion til B03: Udviklingspsykologi, inkl. introduktion til kvalitativ metode. Som led heri beskrives modulets struktur og de overordnede temaer for forelæsningsrækken og instruktorundervisningen. Endvidere introduceres og kommenteres modulets grundbøger og den øvrige anbefalede litteratur, samt eksamensformen. Forelæsningen giver en kort introduktion til udviklingspsykologiens historie, og Nanna vil herefter introducere kvalitativ metode.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014), kap. 1

Berk (2013), kap. 2.

Tanggaard, Lene & Svend Brinkmann (2010) Kvalitet i Kvalitative studier. Kapitel 23 (s. 489 - 500) i: Kvalitative metoder - en grundbog (red. Tanggaard og Brinkmann)

Camic, P.M., Rhodes, J.E. & Yardley, L. (Eds.) (2003) Qualitative Research in Psychology: Expanding Perspectives in Methodology and Design. Washington, DC: American Psychological Association. Part 1. Ways of looking at the world: epistemological Issues in Qualitative Research (s. 1-69)

Moduluge 2 (uge 6)

Fredag d. 10. februar kl. 10.15-13.00 Småbørn, Jette Asmussen, lok. U150

På denne forelæsning præsenteres det helt lille barns motoriske, fysiske og emotionelle udvikling. Der er ligeledes fokus på reguleringsvanskeligheder og grænsen mellem normal og patologisk udvikling.

Anbefalet litteratur:
Berk (2013), kap. 4+5+10

Moduluge 3 (uge 7)

Fredag d. 17. februar kl. 10.15-13.00 Barnets socialkognitive udvikling og observationsmetode, Cathriona Cantio og Nanna Eskildsen, lok. U150

I denne forelæsning gennemgås udviklingen af børns selvforståelse og theory of mind. Herefter præsenteres kvalitativ observationsmetode.

Anbefalet litteratur:
Berk (2013), kap. 11.
Southgate, V., Senju, A., & Csibra, G. (2007). Action anticipation through attribution of false belief by 2-year-olds. *Psychological science*, 18(7), 587-592.
Deltagerobservation - en metode til undersøgelse af psykologiske fænomener (red. Martin Pedersen, Jacob Klitmøller og Klaus Nielsen)

Moduluge 4 (uge 8)

Onsdag d. 22. februar. Tidspunkt: 11.15-15.00, Kognitiv udvikling i barndommen, Aida Bikic lok. U1

Denne forelæsning omhandler den kognitive udvikling i barndommen, herunder udviklingen af de eksekutive funktioner, samt udviklingen af intelligens.

Anbefalet litteratur:
Berk (2013) kap. 6+7+8

Fredag d. 24. februar kl. 10.15-13.00 Sen skolealder og funktionelle symptomer, Ditte Hulgård, lok. U150

Med et kvalitativt fokus præsenteres på denne forelæsning udviklingen i den sene skolealder (tidlig adolescens). Desuden præsenteres funktionelle lidelser.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) kap. 10+12

Berk (2013) s. 205-210

Karterud, Risør & Haavet (2015) The impact of conveying the diagnosis when using a biopsychosocial approach: A qualitative study among adolescents and young adults with NES (non-epileptic seizures). *Seizure* 24 (2015) 107–113

Moduluge 5 (uge 9)

Tirsdag d. 28. februar Tidspunkt: 8.15-11.00 Udviklingen i sen skolealder og i teenageårene, Cathriona Cantio, lok. U1

På denne forelæsning præsenteres udviklingen i den sene skolealder og i teenageårene. Der er her fokus på den fysiske og kognitive udvikling.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) kap. 9+11.

Blakemore, S. J. (2012). Development of the social brain in adolescence. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 105(3), 111-116. doi:10.1258/jrsm.2011.110221

Blakemore, S. J. (2012). Imaging brain development: the adolescent brain. *Neuroimage*, 61(2), 397-406. doi:10.1016/j.neuroimage.2011.11.080

Blakemore, S. J., Burnett, S., & Dahl, R. E. (2010). The role of puberty in the developing adolescent brain. *Human brain mapping*, 31(6), 926-933. doi:10.1002/hbm.21052

Fredag d. 3. marts kl. 10.15-13.00 Tidlig voksenalder I, Christina Maar Andersen, lok. U150

Forelæsningen er en introduktion til den tidlige voksenalder med fokus på fysiske ændringer, kognitive udvikling, uddannelse og karriereevalg.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) Kap. 13

Moduluge 6 (uge 10)

Tirsdag d. 7. marts. Tidspunkt 10.00-12.00. Vejledning og diskussion på diskussionsforum på e-learn i forbindelse med egne udviklingsprojekter, Cathriona Cantio.

I disse to timer er der mulighed for åben diskussion og vejledning i forbindelse med udviklingsprojekterne, der tager udgangspunkt i den kvalitative observationsmetode, som Nanna Eskildsen har præsenteret d. 17. februar.

Onsdag d. 8. marts Tidspunkt: 12.15-15.00 Tidlig voksenalder II, Christina Maar Andersen, lok. U1

I denne forelæsning fortsætter vi med den tidlige voksenalder og ser på den sociale og følelsesmæssige udvikling. Vi går i dybden med tilknytningsteorien og ser på tilknytningsstilenes stabilitet og deres betydning i romantiske forhold.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) Kap. 14

Waters et al. 2000

Dinero et al. 2008

Fredag d. 10. marts kl. 12.15-15.00 Voksenalder, Christina Maar Andersen, lok. U150

Forelæsning omhandler den middel voksenalderen med fokus på blandt andet fysiske og kognitive ændringer. Vi berører emnerne overgangsalder, midtlivskriser, samt ændringer i sociale roller.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) kap. 15+16

Moduluge 7 (uge 11)

Onsdag d. 15. marts kl. 12.15-15.00 Sen voksenalder, Christina Maar Andersen, lok. U1

Ved denne forelæsning gives en introduktion til den sene voksenalder. I undervisningen belyses fysisk og kognitiv aldring samt begrænsninger og styrker forbundet med aldring. Vi ser også på pensionering samt udviklingen af den ældres sociale verden.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) kap. 17+18

Fredag d. 17. marts kl. 8.15-11.00 Gerontopsykologi, Kim Carlsen, lok. U1

I denne forelæsning skitseres den sidste del af livet, om emner som død og sorg diskuteres.

Anbefalet litteratur:

Berk (2014) kap. 19.

Munk, Karen (2011) Depression in late life, i: Geropsychology - The psychology of the ageing person. Lars Larsen (Ed.) Aarhus University Press, s. 199-216

Munk, Smærup og Hansen (2016) Er ensomhed skæbne ved høj alder? i: At skabe gode dage - hverdagssliv i et gerontologisk perspektiv. Beck, Højlund og Thomasen (red.) Dansk Gerontologisk Selskab , s. 31-38

Kapitlet kan læses på <http://gerodan.dk/nb/at-skabe-gode-dage/>

Moduluge 8 (uge 12)

Tirsdag d. 21. marts kl. 9.15-12.00 Opsamling og eksamensorientering, Cathriona Cantio, lok. U1

I denne sidste forelæsning samles op på forelæsningsrækken, inkl. evaluering og orientering om eksamen.

8. Tidspunkter for holdundervisning

Se holdlister på e-learn (offentliggøres i uge 3, men er som udgangspunkt de samme som tidligere instruktorhold).

Holdundervisning

Hold 1 (Tobias/Cathrina): Torsdag d. 31/1 kl. 12.15-16.00, lok. U92
Torsdag d. 7/2 kl. 12.15-16.00, lok. U161
Torsdag d. 14/2 kl. 12.15-16.00, lok. U26A
Torsdag d. 21/2 kl. 12.15-16.00, lok. U27
Torsdag d. 28/2 kl. 12.15-16.00, lok. U26A
Torsdag d. 7/3 kl. 12.15-16.00, lok. U26
Torsdag d. 14/3 kl. 12.15-16.00, lok. U161
Torsdag d. 21/3 kl. 12.15-16.00, lok. U92

Hold 2 (Sabine/Cathrina): Fredag d. 3/2 kl. 13.15-17.00, lok. U26
Fredag d. 10/2 kl. 13.15-17.00, lok. U27
Fredag d. 17/2 kl. 13.15-17.00, lok. U27A
Fredag d. 24/2 kl. 13.15-17.00, lok. U27
Fredag d. 3/3 kl. 13.15-17.00, lok. U26
Fredag d. 10/3 kl. 8.15-12.00, lok. U26A
Fredag d. 17/3 kl. 13.15-17.00, lok. U27A
Fredag d. 24/3 kl. 13.15-17.00, lok. U28A

Hold 3 (Christian/Cathrina): Mandag d. 30/1 kl. 8.15-12.00, lok. U141
Mandag d. 6/2 kl. 8.15-12.00, lok. U69A
Mandag d. 20/2 kl. 8.15-12.00, lok. U26A
Torsdag d. 23/2 kl. 8.15-12.00, lok. U69A
Mandag d. 27/2 kl. 8.15-12.00, lok. U92
Mandag d. 6/3 kl. 8.15-12.00, lok. U26A
Mandag d. 13/3 kl. 8.15-12.00, lok. U28A
Mandag d. 20/3 kl. 8.15-12.00, lok. U26A

Hold 4 (Sujeetha/Cathrina): Torsdag d. 2/2 kl. 12.15-16.00, lok. U28A
Torsdag d. 9/2 kl. 12.15-16.00, lok. U28A
Torsdag d. 16/2 kl. 12.15-16.00, lok. U9
Torsdag d. 23/2 kl. 12.15-16.00, lok. U69A
Torsdag d. 2/3 kl. 12.15-16.00, lok. U92
Torsdag d. 9/3 kl. 12.15-16.00, lok. U92
Torsdag d. 16/3 kl. 12.15-16.00, lok. U26A
Torsdag d. 23/3 kl. 12.15-16.00, lok. U141

9. Eksamensopgaver

Prøveform:

Eksamensopgaven er en 48 timers skriftlig eksamen. Bedømmelse: 7-trinsskala, intern prøve.

Tidspunkt for eksamen:

Eksamensopgaven bliver tilgængelig på Black Board tirsdag d. 28. marts kl. 12.00 og skal afleveres senest torsdag d. 30. marts kl. 12.00.

Omprøve:

Sidste to uger af juni.

BEDØMMELSE

Fra 1. september 2007 bedømmes eksamen efter 7-trinsskalaen:

Uddrag af karakterbekendtgørelsen kan ses her:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=29307>

§ 1. Studerende skal ved prøver, der indgår i eksaminer, og ved prøver i enkeltfag bedømmes individuelt efter følgende karakterskala (7-trins-skalaen), jf. dog stk. 3 og 4:

- 12: For den fremragende præstation.
- 10: For den fortrinlige præstation.
- 7: For den gode præstation.
- 4: For den jævne præstation.
- 02: For den tilstrækkelige præstation.
- 00: For den utilstrækkelige præstation.
- 3: For den ringe præstation.

Stk. 2. Ved oversættelse af karakterskalaen til engelsk anvendes de betegnelser, som fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen.

Stk. 3. Bedømmelsen »Bestået/Ikke bestået« kan anvendes efter reglerne i eksamensbekendtgørelsen eller bekendtgørelsen om uddannelsen.

Stk. 4. Bekendtgørelsens bestemmelser om bedømmelsen »Bestået/Ikke bestået« finder tilsvarende anvendelse ved bedømmelsen »Godkendt/Ikke godkendt«.

§ 2. Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udømmende opfyldelse af fagets/fagelementets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

§ 3. Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets/fagelementets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.

§ 4. Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets/fagelementets mål, med en del mangler.

§ 5. Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets/fagelementets mål, med adskillige væsentlige mangler.

§ 6. Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den

minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets/fagelementets mål.

§ 7. Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets/fagelementets mål.

§ 8. Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation.

10. Litteratur

OBS: Vær opmærksom på reglerne om ophavsret. De findes på Blackboard under Generel Info, Psykologi SDU → Information til alle.

Anbefaede grundbøger (er bestilt hjem til Studenterboghandlen, hvilket er særligt nyttigt angående Berk (2013) og Berk (2014), som sælges i en sampak, hvis man vil sikre sig, at man medkøber adgangen til MyDevelopmentLab):

Berk, L. (2013) *Child development*. 9th ed., International ed. with MyDevelopmentlab. ISBN: 9781784471934. [kap. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 & 11 i alt 345 sider].

Berk, L. (2014) *Development through the Lifespan*, 6th ed. with MyDevelopmentlab. ISBN: 9780205957606. [kap. 1, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 19, i alt 392 sider].

Pedersen, Martin, Jacob Klitmøller & Klaus Nielsen (2012) Deltagerobservation - en metode til undersøgelse af psykologiske fænomener [256 sider].

Anbefaede artikler og uddrag af bøger (placeres på semesterlånshylde på SDUB. Ved artikler, hvor SDU har elektronisk abonnement, vil links til disse blive lagt ud på e-learn):

Blakemore, S. J. (2012). Development of the social brain in adolescence. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 105(3), 111-116. doi:10.1258/jrsm.2011.110221 [6 sider]

Blakemore, S. J. (2012). Imaging brain development: the adolescent brain. *Neuroimage*, 61(2), 397-406. doi:10.1016/j.neuroimage.2011.11.080 [10 sider]

Blakemore, S. J., Burnett, S., & Dahl, R. E. (2010). The role of puberty in the developing adolescent brain. *Human brain mapping*, 31(6), 926-933. doi:10.1002/hbm.21052 [8 sider]

Camic, P.M., Rhodes, J.E. & Yardley, L. (Eds.) (2003) Qualitative Research in Psychology: Expanding Perspectives in Methodology and Design. Washington, DC: American Psychological Association. Part 1. Ways of looking at the world: epistemological Issues in Qualitative Research (s. 1-69)

Dinero, R. E., Conger, R. D., Shaver, P. R., Widaman, K. F., & Larsen-Rife, D. (2008). Influence of family of origin and adult romantic partners on romantic attachment security. *Journal of family psychology : JFP : journal of the Division of Family Psychology of the American Psychological Association*, 22(4), 622-632. doi:10.1037/a0012506 [11 sider]

Karterud, Risør & Haavet (2015) The impact of conveying the diagnosis when using a biopsychosocial approach: A qualitative study among adolescents and young adults with NES (non-epileptic seizures). *Seizure* 24 (2015) 107–113 [7 sider]

Munk, Karen (2011) Depression in late life, i: Geropsychology - The psychology of the ageing person. Lars Larsen (Ed.) Aarhus University Press, s. 199-216 [18 sider]

Munk, Smærup og Hansen (2016) Er ensomhed skæbne ved høj alder? i: At skabe gode dage - hverdagsliv i et gerontologisk perspektiv. Beck, Højlund og Thomasen (red.) Dansk Gerontologisk Selskab , s. 31-38 [8 sider]

Kapitlet kan læses på <http://gerodan.dk/nb/at-skabe-gode-dage/>

Southgate, V., Senju, A., & Csibra, G. (2007). Action anticipation through attribution of false belief by 2-year-olds. *Psychological science*, 18(7), 587-592. doi:10.1111/j.1467-9280.2007.01944.x [7 sider]

Tanggaard, Lene & Svend Brinkmann (2010) Kvalitet i Kvalitative studier. Kapitel 23 (s. 489 - 500) i: Kvalitative metoder - en grundbog (red. Tanggaard og Brinkmann) [12 sider]

Waters, E., Merrick, S., Treboux, D., Crowell, J., & Albersheim, L. (2000). Attachment security in infancy and early adulthood: a twenty-year longitudinal study. *Child development*, 71(3), 684-689. [6 sider]

Antal sider i alt: 1155

Studie-hjælpemidler:

My Development Lab fra Pearson. Her findes forskellige undervisningsmaterialer (bl.a. video-klip mm.), og det er muligt at teste sin egen viden fra de to grundbøger af Berk. Information om dette findes på Black Board.

11. Evaluering

Alle moduler ved bacheloruddannelsen bliver løbende evalueret. Evalueringen er anonym og ikke obligatorisk, men vi beder alle studerende om at deltage i dette arbejde. Formålet med evalueringen er at forbedre uddannelsens kvalitet og uddannelsen vil løbende blive justeret på baggrund af evalueringer blandt andet.

Appendiks 1 særlige oplysninger om bogkøb

Indkøb af lærebøger og supplerende faglig litteratur kan ske i:

Studenterboghandelen
Campusvej 55
Campustorvet (ved hovedindgangen)
5230 Odense M

Tlf.: 6550 1700
Fax: 6550 1701

E-mail: studenter@boghandel.sdu.dk

Hjemmeside: <http://www.boghandel.sdu.dk>

Åbningstider: Mandag - torsdag kl. 9.30 - 17.15
 Fredag kl. 9.30 - 15.00